

ANBEFALET LITTERATUR

4. SEMESTER

Tagensvej 86

**SYGEPLEJERSKE-
UDDANNELSEN**
KØBENHAVNS
PROFESSIONSHØJSKOLE

Gældende for forårssemesteret 2022

Anbefalet litteratur på 4. semester

Se semesterbeskrivelse 4. semester og studieordning for sygeplejerskeuddannelsen 2019

Sygeplejerskeuddannelsen

Institut for Sygeplejerske- og Ernæringsuddannelser
Københavns Professionshøjskole

Gældende for forårssemesteret 2022

Uddannelsesleder med ansvar for 4. semester

Susan Ptak Rasmussen, KP Nørrebro

Semesterkoordinatorer på 4. semester

Ulla Gars Jensen, KP Nørrebro

Karen Tind Nielsen, KP Nørrebro

4. Semester F22 Litteratur NØR

Deltema

Deltema dag 1-2

Evron. (2020). Sundhedsfremme og Forebyggelse. I J. L. Rasmussens & M. K. Pedersen (Red.), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi* (2. udg., s. 53–87). Gad.

Povlsen. (2020). Folkesundhedsarbejde i et historisk perspektiv. I J.L. Rasmussens og M. Kjøl-ler Pedersen (Red.), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi* (2. udg., s. 33–52). Gad.

Pedersen. (2020). Social ulighed i folkesundhed. I J.L. Rasmussens og M. K. Pedersen (Red.), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi* (s. 115–132). Gads Forlag.

Dahlgren, & Whitehead, M. (2006). *WHO Collaborating Centre for Policy Research on Social Determinants of Health University of Liverpool*. https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0018/103824/E89384.pdf

Diderichsen, Andersen, I., & Manuel, C. (2011). *Ulighed i sundhed Årsager og indsatser* (s. 12–28). Sundhedsstyrelsen. https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2011/Publ2011/SURA/Ulighed_i_sundhed/Ulighed-i-Sundhed-%E2%80%93-%C3%A5rsager-og-indsatser.ashx?la=da&hash=11C16C2D3079EB13C9A927C01D6EC5C6DE1DDEBC

Kappel, & Tanderup, L. (2020). Sundhedskompetence og kulturel sundhedskapital. I Kappel & L. Tanderup, *Social udsathed og sygepleje* (1. udg., s. 77–86). Samfundslitteratur.

Schmidt A.V. (2020). Epidemiologiske design. I Rasmussen & Pedersen M.K. (Red.), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi* (2. udg., s. 159–190). Gad.

Tellervo. (2019). Ældre menneskers sorg – fra underkendelse til anerkendelse. I Jacobsen M.H., Guldin M., & Busch C.J. (Red.), *Giv sorgen ord : sorgkultur i forandring*. (1. udg., s. 289–312). Munksgaard.

Deltema dag 3-4

De politiske og faglige intentioner med patientinddragelse. (2017). I Kathrine Hoffmann Pii og Trine Ungermann Fredskild, *Patientinddragelse i praksis* (s. 25–42). Gads forlag.

Bregnballe B., Rodkjær L. Ø., Ågård A. S., Handberg C., & Lomborg, K. (2015). Fælles beslutningstagen : en metode til patientinvolvering. *Sygeplejersken, Årg. 115, nr. 12*, 74–76.

Jekes. (2019). Lovgivning som ramme for den kommunale sygepleje. I *Sygepleje i det nære sundhedsvæsen* (1. udg., s. 48–64). Gad

Fredskild, & Pii, K. H. (2017). De politiske og faglige intentioner med patientinddragelse. I Fredskild & K. H. Pii, *Patientinddragelse I Praksis* (1. udgave, s. 25–42). Gads Forlag.

Deltema dag 6-7

Sundheds- og Ældreministeriet. (u.å.). *Bekendtgørelse af sundhedsloven. Kap 61- Patientsikkerhed*. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/191>

Retsinformation.dk. (2011). *Vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet m.v.* Sundheds- og Ældreministeriet. <https://www.retsinformation.dk/eli/mt/2011/1>

Kristensen, & Mainz, J. (2020). Hvordan forbedres patientsikkerheden i dagligdagen. I Kristensen & J. Mainz, *Basal patientsikkerhed* (1. udg., s. 137–145). Munksgaard.

Kristensen, & Mainz J. (2020). Hvordan håndteres UTH, og hvad er deres hyppighed. I Kristensen & Mainz J., *Basal patientsikkerhed* (s. 65–86). Munksgaard.

Maribo, Lange, L. B., & Nielsen, C. V. (2016). ICF. I *Rehabilitering : en grundbog* (2. udg., s. 73–88). Gad.

Spile. (2017). Omsorg ved livets afslutning. I *Sygepleje til ældre* (1. udg., s. 287–302). Munksgaard.

Vinge. (2018). *Kompleksitet i den kommunale sygepleje – En analyse af sygeplejerskernes perspektiver på kompleksitet i sygeplejen*. VIVE – Viden til Velfærd Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/media/pure/10847/2305498>

Vinge. (u.å.). *Vurdering af kompleksitet i klinisk sygepleje - med afledte refleksioner over ansvar og kompetenceområde*. OUH Region Syddanmark og KFIU - Uddannelse og Kompetenceudvikling. <https://docplayer.dk/38228960-Vurdering-af-kompleksitet-i-klinisk-sygepleje.html>

Deltema dag 8-9

Studieaktivitetskrav

Lau, Lykke, M. B., Bekker-Jepesen, M., Buhelt, L. P., Andreasen, A. H., & Johansen, N. B. (u.å.). *Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2017 – Sundhedsadfærd og risikofaktorer*. Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse og Center for Sundhed, Region Hovedstaden. [https://www.regionh.dk/til-fagfolk/Sundhed/Sundhedsprofilen/Documents/2017/Udgivelser/Sundhedsprofil%202017%20-%20Sundhedsadf%c3%a6rd%20og%20risikofaktorer%20\(sammenfatning\).pdf](https://www.regionh.dk/til-fagfolk/Sundhed/Sundhedsprofilen/Documents/2017/Udgivelser/Sundhedsprofil%202017%20-%20Sundhedsadf%c3%a6rd%20og%20risikofaktorer%20(sammenfatning).pdf)

Johansen, Lykke, M. B., Bekker-Jepesen, M., Buhelt, L. P., Allesøe, K., Andreasen, A. H., & Lau, C. J. (2017). *Sundhedsprofil for Region Hovedstaden og kommuner 2017 – Kronisk sygdom*. Center for Klinisk Forskning og Forebyggelse og Center for Sundhed, Region Hovedstaden. https://www.frederiksberghospital.dk/ckff/sektioner/SSF/sundhedsprofilen/Documents/Sundhedsprofil%202017/Sundhedsprofil_2017_Sammenfatning_Kronisk%20sygdom.pdf

Valgfrie elementer

Rusmidler

Uge 6

Askgaard. (2020). Hospital admissions and mortality in the 15 years after a first-time hospital contact with an alcohol problem: a prospective cohort study using the entire Danish population. *International journal of epidemiology*, 49(1), 94–102. <https://doi.org/10.1093/ije/dyz159>

Becker, U. (2016). Alkoholrelaterede somatiske skader. I *Alkohol - brug, konsekvenser og behandling* (s. 119–138). Munksgaard.

Dau, & Nielsby, U. (2018). Klinisk lederskab en kompleks og multidimensionel størrelse. I Dau, *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. (1. udg., s. 25–39). FADL.

Ludvigsen. (2013). Forbedret indsats for indlagte patienter med stofbrug. *STOF*, 21.

Elholm. (2015). Alkoholabstinenssymptomer. I Brúnés, B. S. Elholm, & N. Kappel (Red.), *Mennesker med alkoholproblemer : baggrund, belastning, behandling*. (1. udg.). Nyt Nordisk Forlag : i samarbejde med Dansk Sygeplejeråd.

Gillespie. (2010). Using the Situated Clinical Decision-Making framework to guide analysis of nurses' clinical decision-making. *Nurse education in practice*, 10(6), 333–340. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2010.02.003>

Glasscock. (2019). Klinisk lederskab i sygeplejen. I Eldrup & T. Glasscock (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (1. udg.). Gad.

Jensen. (2016). Afhængighedens biologi. I U. Becker & J. Tolstrup (Red.), *Alkohol : brug, konsekvenser og behandling*. (1. udg., s. 89–98). Munksgaard.

Hammerich, & Frydensberg, K. (2021). At forstå konflikter. I Hammerich & K. Frydensberg, *Konflikt og kontakt* (4. udg., s. 41–67). Hovedland.

Kappel, & Tanderup, L. (2020a). *Social udsathed og sygepleje* (1. udg.). Samfundslitteratur.

Tanderup, & Pedersen, M. K. (2019). Sygepleje og udsatte patientgrupper. I Hundborg (Red.), *Sygepleje & patientinvolvering, Bind 3* (1. udg., s. 265–286). FADL.

Orvik. (2015). Den dobbelte kompetansen. I Orvik, *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* (2. udg., s. 23). Cappelen Damm akademisk.

Rindom. (2007). *Rusmidlernes biologi : om hjernen, sprut og stoffer* (Danmark. Sundhedsstyrelsen., Red.; 3. udg.). Sundhedsstyrelsen ; [eksp.] Schultz Information. https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2004/Publ2004/Rusmidlernes_biologi/Rusmidlernes_biologi,-d-,pdf.ashx

Samson. (2019). Sundhedsvæsenet som organisation. I *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udg., s. 53–76). Gad.

Zierau. (2016). Alkoholproblemer - definition. I *Alkohol : brug, konsekvenser og behandling*. (1. udg.). Munksgaard.

Haase. (2016). Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen. Klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt*, 27(3), 11–16. https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_3_2016.pdf

Brünés (Red.). (2017). Socialsygeplejersker giver øget lighed i adgang til sundhed / Nina Brünés ... [et al.]. *Tidsskrift for dansk sundhedsvæsen [online]*, Årg. 94, nr. 1 (2018)(Årg. 94, nr. 1 (2018)).

Uge 7

Kappel, & Tanderup, L. (2020b). *Social udsathed og sygepleje* (1. udg.). Samfundslitteratur.

Ludvigsen, & Brünés, N. (2013). Socialsygepleje i somatikken. I Ludvigsen & N. Brünés, *Socialsygepleje i somatik og psykiatri : en antologi over erfaringerne fra Projekt socialsygepleje - det gode patientforløb*. (1. udg., s. 35–79). KABS Viden.

Pedersen, I., Lund, M., Glasscock, T., & Eldrup, D. S. (2019). Kvalitetsudvikling. I Tine Glasscock, Dorte Samson Eldrup, & Janne Friis Andersen (Red.), *At lede sygepleje: sygeplejerskens virksomhedsområde* (s. 269–280, 286–292, 295–297). Gad.

Pedersen, P. V. (2019). *Socialt udsattes møde med sundhedsvæsenet*. https://www.udsatte.dk/dyn/resources/Publication/file/6/106/1556191149/rapport_socialt-udsattes-moede-med-sundhedsvaesnet.pdf

Rhodes. (2002). The “risk environment”: a framework for understanding and reducing drug-related harm. *The International journal of drug policy*, 13(2), 85–94. [https://doi.org/10.1016/S0955-3959\(02\)00007-5](https://doi.org/10.1016/S0955-3959(02)00007-5)

Sundheds og Ældreministeriet. (u.å.). *Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og sundhedsfaglig virksomhed*. <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1141>

Sundhedsstyrelsen. (u.å.). Smertebehandling. I *Vejledning til læger, der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin* (s. 56–58).

Svenningsen, & Fredskild, T. U. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for patientinddragelse. I Pii & T. U. Fredskild (Red.), *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. (1. udg., s. 169–197). Gad.

Søgaard. (u.å.). Er det medicin du er påvirket af? *Sygeplejersken*.

Johansen, Busch, S., Jeppesen, P. P., Mårtensson, S., Poulsen, H., & Larsen, J. L. (2018). Dobbeltdiagnosepatienters møde med det psykiatriske behandlingssystem. *Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund*, 28, 18.

Dreyer-Kramshøj. (2010). Drop berøringsangsten og tal om misbrugsmonsteret. *Forkant*, 2, 6–11.

Thylstrup, Hesse, M., & Pedersen, M. U. (2014). Introduktion; Behandlingsmodaliteter i stofmisbrugsbehandling. I Thylstrup, M. Hesse, M. U. Pedersen, & F. Kirsten (Red.), *Misbrugsbehandling : organisering, indsatser og behov* (1. udg. udg., s. 32). Aarhus Universitetsforlag.

Kappel. (2017a). *Stofindtagelsesrum og skadesreduktion, del 1* (Bd. 27). https://psy.au.dk/file-admin/CRF/STOF/STOF_pdf_er/STOF_nr._27/Hele_bladet._Stof_27.pdf

Kappel. (2017b). *Stofindtagelsesrum og skadesreduktion del 2* (Bd. 28). https://psy.au.dk/file-admin/CRF/STOF/STOF_pdf_er/STOF_nr._28/Hele_bladet._Stof_28.pdf

Sorknæs, Kolbæk, R., & Fredskild, T. U. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I Fredskild (Red.), *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. (1. udg., s. 23–45). Gad.

Uge 8

Becker, H. S. (2005). *Outsidere : studier i afvigelsessociologi* (1. udg., s. 23–38). Hans Reitzel.

Birkmose. (2013). Afmagten og magten for den enkelte og i gruppen. I Syddansk Universitet (Red.), *Når gode mennesker handler ondt : tabuet om forråelse*. (s. 39–59). Syddansk Universitetsforlag.

Järvinen. (1998). En moralsk sygdomsmodel. I Järvinen, *Det dårlige selskab : misbrug, behandling, omsorg* (1. udg.). SocPol.

Kappel. (u.å.). Fordomme, kategorisering og stigmatisering af mennesker med alkoholproblemer. I Brünés, B. S. Elholm, & N. Kappel (Red.), *Mennesker med alkoholproblemer - baggrund, belastning, behandling*.

Mørck, Kappel, N., & Martinsen, B. (2020). The Lived Experience of Alcohol dependence: A Reflective Lifeworld Research among Outpatients in Alcohol Treatment. *Issues in Mental Health Nursing*. <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/01612840.2019.1663569?need-Access=true>

Pedersen, M. U. (u.å.). Er misbrug og afhængighed af rusmidler en sygdom? I M. U. Pedersen, *Udvikling af misbrug*.

Goffman. (2009). Stigma og social identitet. I Goffman, *Stigma : om afvigerens sociale identitet*. (2. udg., s. 43–72). Samfundslitteratur

Uge 9

Nielsen, Hjørnholm, T. Q., & Jørgensen, P. S. (2019). Litteratur og kilder. I Nielsen, T. Q. Hjørnholm, & P. S. Jørgensen, *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne : håndbog i opgaveskrivning og metode*. (1. udg.). Samfundslitteratur.

Uge 10

Uge 11

Perspektiver på udsathed, sårbarhed & skrøbelighed

Uge 6

Orvik. (2015). Den dobbelte kompetansen. I Orvik, *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* / (2. utg, s. 17–39). Cappelen Damm akademisk.

Glassock. (2019). Klinisk lederskab i sygepleje. I D. S. Eldrup & T. Glassock (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udgave..., s. 25–39–). Gad.

Dau, & Nielsby, U. (2018). Klinisk lederskab – en kompleks og multidimensionel størrelse. I Susanne Dau & Ulla Nielsby (Red.), *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. (1. udgave., s. 25–39). FADL.

Haase. (2016). Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen. *Uddannelsesnyt*, 27(3), 11–16.

Ejrnæs. (2015). Risiko, risikofaktorer og resiliens. I Erlandsen (Red.), *Udsatte børn og unge : en grundbog*. (1. udgave, s. 47–58). Hans Reitzel.

Evron. (2020). Sundhedsfremme og forebyggelse. I Lind & Rasmussen M.K. (Red.), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi* (2. udg., s. 53–82). Gad.

Eldrup. (2019). Sundhedsvæsenet som organisation. I D. S. Eldrup & T. Glassock (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udgave..., s. 53–75). Gad.

Sodemann. (2020). *Det du ikke ved får patienten ondt af : tværkulturel klinik og kommunikation i mødet med etniske minoritetspatienter*. Eget forlag.

Sodemann. (2018). *Sårbar? - det kan du selv være : sundhedsvæsnets rolle i patienters sårbarhed*. Morten Sodemann.

Hammerich, & Frydensberg, K. (2012). *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. (3. udg., s. 41–65). Hovedland.

Wind. (2020). “It has been fun. Super-duper fantastic”: Findings from a Danish respite programme to support young carers. *Health & social care in the community*, 28(1), 100–109. <https://doi.org/10.1111/hsc.12844>

Uge 7

Hart. (2009). Barnets psykiske udvikling gennem samhørighedserfaringer. I Hart, *Den følsomme hjerne : hjernens udvikling gennem tilknytning og samhørighedsbånd*. (s. 157–183). Hans Reitzels Forlag.

Sorknæs, Kolbæk, R., & Fredskild, T. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet* (s. 23–44). Gads Forlag.

Klode. (2020). Interprofessional and intersectoral collaboration in the care of vulnerable pregnant women: An interpretive study. *Journal of interprofessional care*, 1–10. <https://doi.org/10.1080/13561820.2020.1761306>

Pedersen, I., & Glassock T. (2019). Kvalitetsudvikling. I D. S. Eldrup & T. Glassock (Red.), *At*

lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde. (2. udgave..., s. 269–300). Gad.

Hansen, J. T. R. (2007). Tilknytningens betydning for etablering af nære relationer. I *Relationer i psykologien* (2. udg., s. 34–57). Billesø & Baltzer.

Svenningsen, & Fredskild, T. U. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I *Patientinddragelse i praksis - erfaringer, metoder og perspektiver* (s. 169–197). Gads Forlag.

Vedsegaard, & Dybroe, B. (2020). People with multimorbidity assessed for home-based rehabilitation - Supporting vulnerable and complex everyday life? *Tidsskrift for Forskning i Sygdom og Samfund*, 17(32), 75–94. <https://tidsskrift.dk/sygdomogsamfund/article/view/120976/168438>

Uge 8

Hansen, S. H. (2020). *Angste børn bliver afledt af Virtual Reality*. <https://xn--brne-og-ungesygeplejersken-vwc.dk/angste-boern-bliver-afledt-af-virtual-reality/>

Rigshospitalet. (2019). *Kræftramte børn går i skole via robot*. Rigshospitalet. <https://www.rigshospitalet.dk/presse-og-nyt/nyheder/nyheder/Sider/2019/december/kraeftramte-boern-gaar-i-skole-via-robot.aspx>

Spiers. (2000). New perspectives on vulnerability using emic and etic approaches. *Journal of advanced nursing*, 31(3), 715–721. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.2000.01328.x>

Rigshospitalet. (2020). *Nyt digitalt spilunivers skal gøre indlagte børn og unge 'monster aktive'*. Rigshospitalet. <https://www.rigshospitalet.dk/presse-og-nyt/nyheder/nyheder/Sider/2020/september/nyt-spil-skal-goere-indlagte-boern-og-unge-monster-aktive.aspx>

Lund. (2019). *Trivsel og hverdagsliv blandt børn og unge med kronisk sygdom*. Statens Institut for Folkesundhed. https://www.sdu.dk/sif/-/media/images/sif/sidste_chance/sif/udgivelser/2019/trivsel_og_hverdagsliv_blandt_boern_og_unge_med_kronisk_sygdom_23052019.pdf

Kyng, & Rasch, S. M. (2019). *Udenlandske erfaringer og viden om sårbare og skrøbelige ældre - opsporing, opfølgende indsatser, arbejdsgange og koordinationsprocesser*. Sundhedsstyrelsen. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/Haandtering-af-saarbare-og-skrøbelige-aeldre.ashx?la=da&hash=5D5DD1EC352266D14999792122F95DB1DCBDE052>

Grumløse, & Marschall, A. (2020). *Familie i medgang og modgang* (1. udg., s. 57–76). Hans Reitzel.

Bakken. (2020). *Alle vil leve længe, men ingen vil blive gamle*. Samfundslitteratur.

Hjelholt, & Kickbusch, J. (2021). *Dét skal du ordne på nettet - om digitalt udsatte ældre* (s. 26–46). CDR Forlag.

Petersen. (2016). udsatte børn og unge teoretiske perspektiver på udsathed. I J. H. Lund (Red.), *Tværfprofessionelt samarbejde om udsatte børn og unge : en studiebog*. (1. udgave, s. 39–61). Turbine Akademisk.

Uge 9

Bøgeskov. (2017). *Etisk dialog i sundhedsvæsenet - en introduktion* (s. 78–85). Samfundslitteratur.

Viborg. (2019). Inflammatoriske tarmsygdomme. I Viborg & A. W. Torup (Red.), *Sygdomslære*. (3. udgave., s. 327–333). Munksgaard.

Weitkamp. (2016). Medical performance and the “inaccessible” experience of illness: an exploratory study. *Medical humanities*, 42(3), 186–193. <https://doi.org/10.1136/medhum-2016-010959>

Lotte Evron. (2020). *Medicinsk performance og empatisk forståelse* (Nummer 2, s. 7).

Pedersen, O. (2016). Normalitetens magt i sundhedsplejens praksis. I *Det nære sundhedsvæsen : perspektiver på samfundsudvikling og møder mellem mennesker*. (1. udg., s. 161–170). Munksgaard.

Maple. (2019). *Familier i sårbare positioner*. https://maplecph.com/download/190108_Maple_Egmont_Rapport.pdf

Wentzler. (2020). *Fra hospital til hjem – Skrøbeligheder i ældres forløb i en landkommune*. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/media/pure/14892/4039029>

Rambøll Management Consulting. (2020). *Kortlægning af viden om grupper af udsatte ældre borgere med særlige behov*. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Kortl%C3%A6gning-af-viden-om-grupper-af-udsatte-%C3%A6ldre-borgere-med-s%C3%A6rlige-behov/Kortlaegning-af-viden-om-grupper-af-udsatte-aeldre-borgere-med-saerlige-behov.ashx?la=da&hash=91571F3B6976790E0CE33BC322E49718255A77FC>

Sundhedsstyrelsen. (2017). *Tidlig indsats for sårbare familier - Afdækning af kommunernes indsats til gravide, spæd- og småbørn og deres forældre med udgangspunkt i sundhedsplejens ydelser*. Sundhedsstyrelsen. <https://www.sst.dk/-/media/Puljer/Tidlig-indsats-for-s%C3%A5rbare-familier/Afdaekningsrapport.ashx?la=da&hash=7A1E92D4DA44AA4F8F03B3B336F433E504BA7E07>

Uge 10

Uge 11

Klinisk lederskab i et globalt og lokalt perspektiv

Uge 06

Hansen. (2017). Medicinsk turisme stortrives, og det har konsekvenser for patienter og sygehusvæsener verden over. *Ugeskrift for Læger*, 179(10), 888–891. <https://www.ugeskriftet.dk.ez-jmk.statsbiblioteket.dk:12048/videnskab/medicinsk-turisme-stortrives-og-det-har-konsekvenser-patienter-og-sygehusvaesener-verden>

Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen : klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. (2016). *Uddannelsesnyt [online]*, Årg. 27, nr. 3 (2016).

Dau, & Nielsby, U. (2018). Klinisk Lederskab. I Dau (Red.), *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen* (1. udg., s. 26–39). FADL.

Glasscock, & Eldrup, D. S. (2019). *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udg.). Gad.

National Geographic. (u.å.). *Lost and found* [Video]. https://www.youtube.com/watch?v=_hspKngQ-3E

Orvik. (2015). Den dobbelte kompetansen. I Orvik, *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* (2. udg., s. 17–39). Cappelen Damm akademisk.

SYGEPLEJERSKE- UDDANNELSEN KØBENHAVNS PROFESSIONSHØJSKOLE Gaeldende for forårssemesteret 2022 Tema: Klinisk lederskab af patient-og borgerforløb. (u.å.).

FOA. (u.å.-a). *At tale om fejl* [Video]. <https://www.foa.dk/forbund/temaer/p-aa/sig-det-ho-ajt/tema-videoer>

Hammerich, & m.fl. (2012). At forstå konflikter. I Hammerich (Red.), *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter* (3. udg., s. 41–65). Hovedland.

Hammerich, & Frydensberg, K. (u.å.). Kommunikation, kortslutning og kontakt. I Hammerich & K. Frydensberg, *Kommunikation, kortslutning og kontakt* (s. 82–88).

FOA. (u.å.-b). *Psykologisk tryghed* [Video]. <https://foa.23video.com/secret/65344337/0d1b11ff5da8dbbc37806d8a7585202f>

Uge 07

Dahlgren, & Whitehead, M. (u.å.). *European strategies for tackling social inequities in health: Levelling up Part 2*. https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0018/103824/E89384.pdf

Grønkjær, Poulsen, I., & Damsgaard, T. L. (2021). Fundamentals of care : klinik, uddannelse, ledelse og forskning. I Mette Grønkjær, Ingrid Poulsen, & Tove Lindhardt Damsgaard (Red.), *Fundamentals of care : klinik, uddannelse, ledelse og forskning* (1. udg., s. 15–35). Munksgaard.

Lene Tanderup og Nanna Kappel. (2020). Sundhedskompetence og kulturel sundhedskapital. I Kappel & L. Tanderup, *Social udsathed og sygepleje* (1. udg.). Samfundslitteratur.

Pedersen, Lund, M., Glasscock, T., & Eldrup, D. S. (2019). Kvalitetsudvikling. I Tine

Glasscock, Dorte Samson Eldrup, Janne Friis Andersen, & m. fl (Red.), *At lede sygepleje: sygeplejerskens virksomhedsområde* (s. 17). Gad.

Sorknæs, Kolbæk, R., & Fredskild, T. U. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I Fredskild, R. Kolbæk, A. D. Sorknæs, & U. Gars (Red.), *De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling* (1. udg., s. 23–44). Gads Forlag.

Svenningsen, & Fredskild, T. U. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I Pii & T. U. Fredskild (Red.), *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver* (1. udg., s. 169–197). Gad.

Sørensen, & m.fl. (2017). Sygepleje tilbage til det basale. *Fag og forskning, 1*, 52–57.

Laugesen, Grønkjær, M., Kusk, K. H., Kitson, A., & Voldbjerg, S. L. (2021). Præsentation af begrebsrammen FoC. I *Fundamentals of Care, Klinik, ledelse, uddannelse og forskning* (1. udg., s. 15–35). Munksgaard.

Nielsen, B., Farid Røjgård, & Krag, H. (2020). Interkulturel kommunikation. I *Kulturmøder i sygeplejen* (1. udg., s. 41–49). Samfundslitteratur.

Tanderup, & Kappel, N. (2020). Kulturelle aspekter af socialt udsathed. I *Social udsathed og sygepleje* (1. udg., s. 65–75). Samfundslitteratur.

Røjgård Nielsen. (2020). Brug af tolke. I *Kulturmøder i sygeplejen*. (1. udgave.). Samfundslitteratur.

Uge 08

Kaae. (2018). Gruppeproces og -problemer. I *Problemorienteret projektarbejde : en værktøjsbog* (s. 225–251). Samfundslitteratur.

Nielsen, D. A., Hjørnholm, T. Q., & Jørgensen, P. S. (u.å.). Litteratur og kilder. I *Det gode bachelorprojekt* (1. udg., s. 92–103).

Uge 09

Høybye, & Tjørnhøj-Thomsen, T. (2021). Kap 1 Kultur i en sundhedsprofessionel kontekst. I *Kultur for sundhedsprofessionelle* (1. udgave, s. 214 sider). Gad.

Frederiksen. (2021). Kap 5 Migration og sundhed. I *Kultur for sundhedsprofessionelle* (1. udgave, s. 214 sider). Gad.

Schouler-Ocak. (2021). Racism and Mental Health and the role of mental health professionals. *European psychiatry, 64*(1), e42–e42. <https://doi.org/10.1192/j.eurpsy.2021.2216>

Uge 10

Uge 11

Dispositio - Hvad skal lytteren lære? (2010). I Greve, *Den gode præsentation* (s. 16). Samfundslitteratur.

Sønderby, & Munksgaard, M. E. (2020). Sygeplejestuderende Pitcher. *Uddannelsesnyt, 1*.
https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_1_2020.pdf

Kompleks sygepleje i det nære sundhedsvæsen

Introduktion til kompleks sygepleje i det nære sundhedsvæsen

Hammerich. (2012). At forstå konflikter. I Hammerich, *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. (3. udgave., s. 41–65). Hovedland; i samarbejde med Center for konfliktløsning.

Højbjerg. (2018). At lære at agere i et sundhedsvæsen under forandring. I Hundborg (Red.), *Sundhedsvæsenet under forandring* (1. udgave., s. 9–31). Munksgaard.

Tina Risager. (2021). Borgernær sygepleje. I Tina Risager (Red.), *Borgernær sygepleje - Grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen* (1. udg., s. 14–33). FADL's Forlag.

Orvik. (2015). Den dobbelte kompetansen. I Orvik, *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* (2. udgave, s. 17–39). Cappelen Damm Akademisk.

Glasscock. (2019). Klinisk lederskab i sygeplejen. I D. og T. G. Eldrup (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde* (s. 13–52). Gads Forlag.

Dau, & Nielsby, U. (2018). Klinisk lederskab – en kompleks og multidimensionel størrelse. I S. og U. N. Dau (Red.), *Klinisk lederskab – en grundbog i sygeplejen* (1. udgave., s. 25–39). Fadl's Forlag.

Hammerich. (2009). Kommunikation - Kortslutning og kontakt. I Hammerich, *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. (2. udgave, s. 82–88). Hovedland; i samarbejde med Center for konfliktløsning.

Vinge. (2018). *Kompleksitet i den kommunale hjemmepleje: en analyse af sygeplejerskernes perspektiv på kompleksitet i sygeplejen*. (s. 77). Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/kompleksitet-i-den-kommunale-sygepleje-10847/>

Haase, K. (2016). Nye begreber i sygeplejerskeruddannelsen. Klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt, Oplysninger mangler*(3), 11–16. https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_3_2016.pdf

Risager (Red.). (2021). Nye roller og opgaver. I *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 248–273). FADL.

Buch Nielsen. (2021). Organiseringen af borgernær sygepleje. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 274–295). FADL.

Eldrup. (2019). Sundhedsvæsenet som organisation. I D. og G. Eldrup (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udgave., s. 53–75). Gad.

Tema 1: Ældre, skrøbelige borgere med behov for tidlig opsporing

Kolbæk. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I T. U. Fredskild (Red.), *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. (1. udgave, s. 23–45). Gad.

Evron. (2017). Den ældre borger. I K. og M.-L. S.-J. Haase (Red.), *Sygeplejefaglige problemstillinger* (s. 71–88). Munksgaard.

Pedersen. (2014). Kvalitetsudvikling. I D. og T. G. Eldrup (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (1. udgave., s. 269–300). Gad.

Tobiasen. (2021). Metoder til hverdagsobservation. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 154–173). FADL.

Andersen-Ranberg. (2021). Når den ældre borger er syg. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 48–71). FADL.

Fredskild, T. U. og H. S. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I Pii (Red.), *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. (1. udgave., s. 169–197). Gad.

Sundhedsstyrelsen. (2017c). *Tidlig opsporing af forringet helbredstilstand og nedsat funktionsevne hos ældre mennesker*. Sundhedsstyrelsen. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2017/Tidlig-opsporing-af-forringet-helbredstilstand-og-nedsat-funktionsevne-hos-aeldre-mennesker.ashx?la=da&hash=EC4A2AD6BA14C83565EEFB546B268CAE396D41BF>

Hvordan kan patientsikkerhedsproblemer identificeres i daglig praksis? (2020). I Kristensen S Mainz J, *Basal patientsikkerhed*. (1. udgave., s. 87–101). Munksgaard.

Berland A., & Bentsen S.B. (2012). Patient safety culture in home care: experiences of home-care nurses. *Journal of Nursing Management*, 20, 794–801. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2834.2012.01461.x>

VEJ nr 1 af 03/01/2011 Vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet mv. (u.å.).

Høgsted. (2021). Forebyggelse af udbrændthed og traumatisering. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 443–463). FADL.

Tema 2: Udlæggelse af borgere i eget hjem

Finderup. (2020). *Behandling i eget hjem kan blive ét stort eksperiment, hvis ikke vi tager de rette forholdsregler*. <https://politikensundhed.dk/debat/art7852683/Behandling-i-eget-hjem-kan-blive-%C3%A9t-stort-eksperiment-hvis-ikke-vi-tager-de-rette-forholdsregler>

Adelman. (2014). Caregiver burden. A clinical review. *JAMA*, 311(10), 1052–1059. <http://gfcourse.co.il/wordpress-he/wp-content/uploads/2015/10/caregiver-burden.pdf>

Voltelen. (2018a). Familiedialog i praksis - systemisk teori og kommunikation. I Voltelen, *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom* (1. udg., s. 47–68). Samfundslitteratur.

Voltelen. (2018b). Familiens historie - narrativitet og det udvidede stamtræ. I Voltelen, *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom* (1. udg., s. 71–82). Samfundslitteratur.

Drageset. (2009). Forholdet mellom avhengighet og autonomi i hjemmesykepleien. *Klinisk Sygepleje*, 23(2), 14–23.

Winther. (2012). Hjemmet. I Raunkiær (Red.), *Primærsektor - det nære sundhedsvæsen* (s. 87–

105). Munksgaard.

Voltelen. (2018c). Introduktion til Calgarymodellerne - familieindsigt og intervention. I Voltelen, *Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. (1. udgave, s. 19–31). Samfundslitteratur.

Birkegaard. (2021a). Kommunal akutfunktion. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 130–153). FADL.

Region Hovedstaden. (2019). *Kommunikationsaftale. Aftale om tværsektoriel kommunikation mellem kommunerne og hospitalerne i Region Hovedstaden om indlæggelser og udskrivinger i somatikken*. 16. <https://www.regionh.dk/Sundhedsaftale/Vaerktoejskasse/Documents/Kommunikationsaftale2019final.pdf>

Sundhedsstyrelsen. (2017b). *Kvalitetsstander for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen - krav og anbefalinger til varetagelse af særlige sygeplejeindsatser*.

Nielsen, B. F. R. (2019). Pårørendes rolle i den kliniske beslutning. I B. F. R. og H. B. Nielsen (Red.), *Klinisk beslutningstagen : sygeplejefaglige perspektiver*. (1. udgave, s. 221–232). Fagl.

Birkegaard. (2021b). Samarbejde på tværs. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 420–441). FADL.

Høj. (2021). Værdighed, en grundværdi i en borgernær sygepleje. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 222–247). FADL.

Tema 3: Borgere med kronisk lidelse

Sundhedsstyrelsen. (2017a). *Anbefalinger for den palliative indsats* (s. 8, 13–29). Sundhedsstyrelsen. <https://www.sst.dk/da/sygdom-og-behandling/~media/79CB83AB4DF74C80837BAAAD55347D0D.ashx>

REPHA. (u.å.). *Basal palliativ indsats i kommuner*. REPHA. <https://www.rehpa.dk/professionelle/palliation/organisering-af-palliation/palliativ-indsats-i-kommuner/>

Witthøfft. (2017). Når livet er for kort til hjemmebesøg. *Sygeplejersken*, Årg. 117, nr. 5 (2017)(Årg. 117, nr. 5 (2017)), S. 26–28.

Toft. (2021). Palliation. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 197–221). FADL.

Nielsen, M. (2018). *Pejlemærker for sundhedsuddannelsernes teknologifokus. Teknologi i sundhedsprofessioner- og praksis* (s. 1–10). Danmarks Evalueringsinstitut. <https://www.eva.dk/videregaaende-uddannelse/pejlemaerker-sundhedsuddannelsernes-teknologifokus>

Tanderup. (2021). Psykosociale problemstillinger. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 175–195). FADL.

Piontek. (2021). Sygepleje i almen praksis. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 297–317). FADL.

Drachmann. (2017). Sygeplejerskers arbejde med telemedicin i en tværsektoriel kontekst. *Klinisk Sygepleje*, 2, 80–95.

Digitaliseringsstyrelsen. (u.å.). *Telemedicinsk hjemmemonitorering til borgere med KOL i hovedstadsregionen*. <https://digst.dk/digital-service/digital-velfaerd/telemedicin-kol/>

Dansk sygeplejeråd. (2015). *Træk på sygeplejerskers stærke kompetencer*. <https://www.ft.dk/samling/20151/almDEL/suu/bilag/45/1567916.pdf>

Fredskild, T. U. (2021). Velfærdsteknologi. I Risager (Red.), *Borgernær sygepleje : grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen*. (1. udgave., s. 359–377). FADL.

Gruppenprojekt

Familie, Pårørende og netværk

Uge 6

Håse (Red.). (2016). Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen : klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt [online]*, Årg. 27, nr. 3 (2016)(Årg. 27, nr. 3 (2016)).

Dau, & Nielsby, U. (2018). Klinisk lederskab - en kompleks og multidimensionel størrelse . I Dau (Red.), *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. (1. udg., s. 25–39). FADL.

Eldrup, Glasscock, T., & Friis Andersen, J. (2019). *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udg.). Gad.

Kommunikation, kortslutning og kontakt. (u.å.). I Hammerich, K. Frydensberg, & Bendsen, *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. (3. udgave, s. 82–88).

Kristligt dagblad. (2017). *Fortidens idealer fylder når det gælder familien*. <https://www.kristeligt-dagblad.dk/familieliv/fortidens-idealere-fylder-naar-det-gaelder-familien>

Lund, & Nilsson, C. J. (2013). Sundhed og sociale netværk. I Niklasson (Red.), *Sundhed, menneske og samfund*. (1. udg., s. 271–293). Samfundslitteratur.

Meldgaard, & Dalsgaard, A. (2018). Familien i det senmoderne samfund. I Dalsgaard (Red.), *Sociologi for sundhedsprofessionelle*. (1. udg., s. 122–147). Gad.

Sygeplejersken. (u.å.). *Podcast Nr. 7: Bag kærlighedens skjold - at forstå familiesygepleje*. <https://podcasts.apple.com/dk/podcast/sygeplejersken-podcast/id1488081344?l=da>

Voltelen, & Bjerre, J. (2018a). *Familielog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. (1. udg.). Samfundslitteratur.

Voltelen, & Bjerre, J. (2018c). Livskriser - professionelt nærvær fra fasetænkning til tosporsmodel. I *Familielog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. (1. udg.). Samfundslitteratur.

Samarbejdede sundhedsvæsenet og den pårørende? (2019). I Riiskjær, *I patientens fodspor : gammel i det moderne sundhedsvæsen*. (s. 195–206). Munksgaard.

Hermansen, Løw, O., & Petersen, V. (2013). *Kommunikation og samarbejde - i professionelle relationer* (3 udgave, s. 71–84).

Hammerich, & Frydensberg, K. (2021). At forstå konflikter. I Hammerich (Red.), *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. (4. udg., s. 41–67). Hovedland.

FOA. (u.å.). *Bryd tabuet - at tale om fejl* [Video]. <https://www.foa.dk/forbund/temaer/p-aa/sig-det-hoejt/tema-videoer>

Uge 7

Bekendtgørelse sundhedsloven. (u.å.). <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1855>

Bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område. (u.å.). <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2020/1846>

Center for frivilligt socialt arbejde. (u.å.). *Guide. Tavshedspligt i frivilligt socialt arbejde*. <https://frivillighed.dk/guides/love-og-regler-for-frivillige-i-kommuner>

Dansk selskab for patientsikkerhed. (u.å.). *Pårørendeinddragelse – personale på gyngende grund*. <https://patientsikkerhed.dk/content/uploads/2017/11/paaroerendeinddragelsepersonale-paagyngendegrund.pdf>

Dansk selskab for patientsikkerhed. (2017). *Pårørende inddragelse - Personale på gyngende grund*. <https://patientsikkerhed.dk/content/uploads/2017/11/paaroerendeinddragelsepersonale-paagyngendegrund.pdf>

Danske Patienter. (u.å.-a). *Hvad har pårørende krav på*. <https://danskepatienter.dk/patienter-paaroerende/hvad-har-paaroerende-krav-paa>

Danske regioner. (u.å.). *Værdien af værdibaseret styring i Sundhedsvæsenet*. <https://www.youtube.com/watch?v=Sr0PorRufb0>

Det Etiske Råd. (u.å.). *Tema 3: Pårørende*: <https://livetsafslutning.etiskraad.dk/1/tema-3-paroerende#aktiviteter>

Gars. (2017). TEKU-modellen - et fælles sprog til at forstå, tænke og tale om teknologier i arbejdslivet. I Ungermann & D. Dalkjær (Red.), *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsenet* (s. 169–187). Gads forlag.

KDM. (u.å.). *Pårørende på arbejdsmarkedet*. <https://www.kmd.dk/indsigter/kmd-analyse-paaroerende-paa-arbejdsmarkedet>

Pedersen, Lund, M., Glasscock, T., & Eldrup, D. S. (2019). Kvalitetsudvikling. I Glasscock, D. S. Eldrup, J. F. Andersen, & m. fl (Red.), *At lede sygepleje: sygeplejerskens virksomhedsområde* (s. 17). Gad.

Region Sjælland. (u.å.). *Spilleregler 2.0*. <https://www.regionsjaelland.dk/Sundhed/patient-i-region-sjaelland/frivillighedskoordinator/Documents/spilleregler%202020pdf.pdf>

Sundheds- og ældreministeriet. (u.å.). *Nationale mål for sundhedsvæsenet*. https://sum.dk/Aktuelt/Publikationer/~media/Filer%20-%20Publikationer_i_pdf/2019/Nationale-maal-for-sundhedsvaesenet-2019/Nationale-Maal-2019-pub.pdf

Thomsen. (2016). Frivillighedens kraftværk. I Frovin & C. Johansen (Red.), *Motiver den frie vilje* (s. 16–21). Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Videnscenter for brugerinddragelse i sundhedsvæsenet. (u.å.). *Tema: Pårørendeinddragelse*. https://www.regioner.dk/media/1535/tema_pr_redigeret_layoutet_260215_0.pdf

Voltelen, & Bjerre, J. (2018b). *Familedialog og refleksion ved alvorlig sygdom : en guide for sundhedsprofessionelle*. (1. udg.). Samfundslitteratur.

Wind, & Jorgensen, G. K. (2020). “It has been fun. Super-duper fantastic”: Findings from a Danish respite programme to support young carers. *Health and Social Care in the Community*, 28(1), 100–109.

Ældresagen. (u.å.). *Pårørende - få støtte og hjælp som pårørende*. <https://www.aeldresa->

gen.dk/viden-og-raadgivning/hjaelp-og-stoette/paaroerende/gode-raad/gode-raad-til-paaroerende-der-arbejder%C2%A0

Sorknæs, Kolbæk, R., & Fredskild, T. U. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I Fredskild, R. Kolbæk, A. D. Sorknæs, & U. Gars (Red.), *De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling* (1. udg., s. 23–44). Gads Forlag.

Riiskjær. (2019). Samarbejde sundhedsvæsenet og den pårørende. I *I patientens fodspor : gammel i det moderne sundhedsvæsen*. (1. udg., s. 195–206). Munksgaard.

Uge 8

Kaae. (2018). Gruppeproces og -problemer. I *Problemorienteret projektarbejde : en værktøjsbog* (s. 225–251). Samfundslitteratur.

Projektplanen. (2016). I Olsson, N. Ahrengot, & M. L. Attrup, *Power i projekter og portefølje* (3. udg., s. 141–159). Jurist og økonomiforbundets forlag.

Danske patienter. (2016). *Børn bliver svigtet som pårørende*. Danske patienter. <https://danskepatienter.dk/politik-presse/nyheder/boern-bliver-svigtet-som-paaroerende>

Kehlet. (2015). *Børn som pårørende til alvorligt syge forældre*. Tværfagligt Videnscenter for Patientstøtte. <https://www.regionh.dk/patientstoette/Documents/Stormanual.pdf?rhKeywords=stor+manual#search=stor%20manual>

Danske Patienter. (u.å.-b). *Når børn er pårørende*. Danske Patienter. <https://danskepatienter.dk/temaer-projekter/temaer/paaroerende/naar-boern-er-paaroerende>

Nordenhof. (2019). *Samtaler med unge pårørende* (1. udg., s. 27–35). Akademisk Forlag.

Sygeplejeetisk råd. (u.å.). *Etisk refleksion i sygepleje*. https://dsr.dk/sites/default/files/479/etiskrefleksionisygepleje-web_002.pdf

Brinkmann. (2015). Etik i en kvalitativ verden. I *Kvalitative metoder : en grundbog* (s. 463–479). Hans Reitzels Forlag.

Uge 9

Nielsen, Hjørnholm, T. Q., & Jørgensen, P. S. (2019). Litteratur og kilder. I Nielsen, T. Q. Hjørnholm, & P. S. Jørgensen, *Det gode bachelorprojekt* (1. udg., s. 92–103). Samfundslitteratur.

Rienecker. (2021). Feedbackgiver: Hvordan giver du god feedback. I Rienecker (Red.), *Peer feedback - hvorfor og hvordan?* (s. 55–77). Samfundslitteratur.

Uge 10

Uge 11

Greve. (2010). *Den gode præsentation* (s. 16). Samfundslitteratur.

Sønderby, & Munksgaard, M. E. (2020). Sygeplejestuderende Pitcher. *Uddannelsesnyt, 1*. https://dsr.dk/sites/default/files/2339/uddannelsesnyt_1_2020.pdf

Supplerende litteratur til hele forløbet

Den dobbelte kompetansen. (2015). I Orvik, *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* (2. udg., s. 17–39). Cappelen Damm akademisk.

Svenningsen, & Fredskild, T. U. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. (1. udg., s. 169–197). Gad.

Kulturmøder

Uge 6

Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen : klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. (2016). *Uddannelsesnyt*, 27(3), 11–16.

Pii, & Nielsen, A. (2020). Etnisk ulighed i sundhed - et svært, men nødvendigt emne i sygeplejerskeuddannelsen. *Uddannelsesnyt*, 4. https://issuu.com/ribertus/docs/4_2020_uddannelsesnyt/s/11482037

Dau, & Nielsby, U. (2018). Klinisk lederskab – en kompleks og multidimensionel størrelse. I Dau & U. Nielsby (Red.), *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. (1. udg., s. 25–39). FADL.

Eldrup, & Glassock, T. (2019). Sygeplejerskens virksomhedsområde. I Eldrup & T. Glassock (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udg., s. 13–52, 53–75). Gad.

Halima el Abassi, & Aarup, K. (2020). *Rammer coronavirusen især indvandrere og fattige?* <https://www.altinget.dk/artikel/kronik-rammer-coronavirusen-isaer-indvandrere-og-fattige>

Hempler, Jervelund, S. S. R., Villadsen, S. F., & Jensen, K. V. (2020). *Veje til etnisk lighed i sundhed* (s. 1–36). Dansk Selskab for Folkesundhed. https://www.danskselskabforfolkesundhed.dk/media/hblbpbpv/gps_veje-til-etnisk-lighed-i-sundhed_final.pdf

Munch. (2013). Kulturelle sundheds- og sygdomsopfattelser. I Niklasson (Red.), *Sundhed, menneske og samfund*. (s. 37–62). Samfundslitteratur.

Orvik. (2015). Den dobbelte kompetansen. I Orvik, *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* / (2. udg., s. 17–39). Cappelen Damm akademisk.

Sodemann. (2020). *Det du ikke ved, får patienten ondt af*. <https://www.ouh.dk/wm527849>

Witthøfft. (2016). Først må man forstå hinanden ; Sundhedsvæsenet svigter de etniske patienter ; Sygeplejersker skal selv kunne bestille tolk ; De bygger bro over kulturkløften ; Der sker for mange fejl : fra barnetolk til sygeplejerske. *Sygeplejersken*, 116(9), 20–32.

Boelsbjerg, H. B. (ctb) (Red.). (2021). *Kultur for sundhedsprofessionelle* (1. udgave). Gad.

Boelsbjerg, H. B., & Hermansen, M. . (2021). Forord. I H. B. Boelsbjerg & M. . Hermansen (Red.), *Kultur for sundhedsprofessionelle* (s. 9–14). Gad.

Nielsen, D. S., & Sodemann, M. (2021). Kulturmøder i sundhedsvæsenet. I *Kultur for sundhedsprofessionelle* (s. 159–174). Gad.

Høybye, & Tjørnhøj-Thomsen, T. (2021). Kultur i en sundhedsprofessionel kontekst. I *Kultur for sundhedsprofessionelle*. (s. 15–30). Gad.

Nassri, & Hervik, P. (2021). Racialisering af forskellighed. I Hermansen & H. B. Boelsbjerg (Red.), *Kultur for sundhedsprofessionelle* (s. 71–98). Gad.

Hammerich, & Frydensberg, K. (2021). At forstå konflikter. I Hammerich & K. Frydensberg,

Konflikt og kontakt: om at forstå og håndtere konflikter. (4. udgave udg., s. 41–67).

Boelsbjerg, H. B. (2021). Kulturelle forståelser af krop, sygdom og død. I *Kultur for sundhedsprofessionelle* (s. 117–136). Gad.

Kappel, Tanderup, L., & Pedersen, M. K. (2019). Sygepleje og udsatte patientgrupper. I Hundborg (Red.), *Sygepleje & patientinvolvering, Bind 3* (1. udg., s. 24). FADL.

Uge 7

IDF Guideline. (u.å.). <https://idf.org/our-activities/education/diabetes-and-ramadan/healthcare-professionals.html>

Diabetes. (2020). I *Kulturmøder i sygeplejen.* (1. udg., s. 59–69). Samfundslitteratur.

Mygind. (2013). Patient perspectives on type 2 diabetes and medicine use during Ramadan among Pakistanis in Denmark. *International journal of clinical pharmacy*, 35(2), 281–288.

Nielsen, D. S. (2019). Cultural Competences Gained Through an Education Program as Ethnic Patient Coordinator: A Qualitative Study. *Journal of transcultural nursing*, 30(4), 394–402.

Pedersen, Lund, M., Eldrup, D. S., & Glassock, T. (2019). Kvalitetsudvikling. I Pedersen, M. Lund, D. S. Eldrup, & T. Glassock, *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde.* (2. udg.). Gad.

Sorknæs, Kolbæk, R., & Fredskild, T. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I Fredskild (Red.), *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet.* (s. 23–44). Gads Forlag.

Svenningsen, & Fredskild, T. U. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I *Patientinddragelse i praksis - erfaringer, metoder og perspektiver* (s. 169–197). Gads Forlag.

L. Nørredam. (2011). Migration, etnicitet og helbred. I Lund (Red.), *Medicinsk sociologi : sociale faktorerens betydning for befolkningens helbred.* (2. udg., s. 161–179). Munksgaard Danmark.

Nielsen, D. S. (2018). “Caught in a Generation Gap”: A Generation Perspective on Refugees Getting Old in Denmark—A Qualitative Study. *Journal of transcultural nursing*, 29(3), 265–273.

Østerskov. (2010). Hvordan hører vi Ahmeds fortællinger i det transkulturelle rum? *Fokus på familien*, 2, 158–175.

Lindberg. (2020). Negotiating Engagement, Worthiness of Care and Cultural Identities Through Intersubjective Recognition: Migrant Patient Perspectives on the Cultural Formulation Interview in Danish Mental Healthcare. *Culture, medicine and psychiatry*, 45, 629–654. <https://doi.org/10.1007/s11013-020-09694-2>

Jensen. (2018). Kap 8. en analysemodel for interkulturel kommunikation. I Jensen, *Grundbog i kulturforståelse.* (3. udg., s. 99–113). Samfundslitteratur.

Uge 9

Rienecker, & Jakobsen, D. (2021). Feedbackgiver: hvordan kan du give god feedback? I Rienecker & D. Jakobsen, *Peer feedback - hvorfor og hvordan?* (1. udg., s. 55–77). Samfundslitteratur.

Uge 8

Nielsen, D. A., Hjørnholm, T. Q., & Jørgensen, P. S. (u.å.). Litteratur og kilder. I D. A. Nielsen, T. Q. Hjørnholm, & P. S. Jørgensen, *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne : håndbog i opgaveskrivning og metode.* (1. udg., s. 92–103).

Bøgeskov. (2019). Sondringen mellem lov og etik: Samvittighedens betydning for professionsetik. *Forstyrrelsen : sygeplejefagligt tidsskrift.*, 4(3), 5–8. https://dsr.dk/sites/default/files/2687/forstyrrelsen_3_2019_0.pdf

Bøgeskov, & Røjgaard Nielsen, B. F. (2019). Er tolkeloven uetisk? *Forstyrrelsen : sygeplejefagligt tidsskrift.*, 4(3), 14–17.

Debesay, & Arora, S. (2018). Eldre migranternes møde med sundhedsvæsenet. I Debesay & C. Tschudi-Madsen (Red.), *Migrasjon, helse og profesjon* (s. 94–107). Gyldendal Akademisk.

Liversage, & Jakobsen, V. (2016). Fra Tyrkiet til Danmark. I Liversage & V. Jakobsen, *Ældre fra Tyrkiet : hverdagsliv og vilkår* (s. 33–57). Roskilde Universitetsforlag.

Lehn-Christiansen, & Holen, M. (2016). Sammenfiltringer. Intersektionalitet som produktiv og udfordrende tilgang i undersøgelsen af ulighed i sundhed. I *Ulighed i sundhed : nye humanistiske og samfundsvidenskabelige perspektiver.* (1. udgave, s. 31–52). Frydenlund Academic.

Petersen. (2014). Unge flygtnings oplevelser af andetgørelse. I Schrötter Johanssen (Red.), *Unge livsvilkår : muligheder, risici og professionelle udfordringer.* (1. udg., s. 126–141). Akademisk Forlag.

Helle Lykke Nielsen. (2014). “Enhver skal smage døden” - Koranen, 21:35. *Klinisk sygepleje*, 4, 40–51.

Dorte Bjerre Jensen og Hanne Bess Boelsbjerg. (2021). At røre og at blive berørt – berøringens betydning for relationsdannelse. *Omsorg.*

Uge 11

Greve. (2010). *Den gode præsentation* (s. 87–159). Samfundslitteratur.

Uge 40

Mangfoldighedens ældreliv

Uge 6

Dau, & Nielsby, U. (u.å.). Klinisk lederskab - en kompleks og multidimensionel størrelse. I Dau & U. Nielsby (Red.), *Klinisk lederskab - en kompleks og multidimensionel størrelse*.

Glasscock. (2019). Klinisk lederskab i sygeplejen. I Eldrup DS. Glasscock T. (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udgave.). Gad.

Glasdam, & Jacobsen, F. F. (2018). Indledning: livet som ældre i en skandinavisk kontekst. I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 9–17). Gad.

Bülow. (2018). Gerontologisk forståelsesramme - hvad er (god) aldring? I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 35–50). Gad.

Eldrup. (2019). Sundhedsvæsenet som organisation. I Eldrup DS. Glasscock T. (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udgave., s. 53–75). Gad.

Bojsen-Møller, & Nielsen, O. F. (2012). Normal aldring. I Bojsen-Møller & O. F. Nielsen (Red.), *Anatomi og fysiologi : Hånden på hjertet* (s. 491–501). Munksgaard.

Christensen, K. (2018). Fysiske og kognitive ændringer gennem voksenlivet. I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 276–290). Gad.

Marselisborg – Center for Udvikling. (2016). *Styrket indsats mod ensomhed hos ældre mennesker med meget hjemmehjælp* (s. 19–40). Sundhedsstyrelsen. <https://www.sst.dk/-/media/Udgi-velser/2016/Styrket-indsats-mod-ensomhed-hos-%C3%A6ldre-mennesker-med-meget-hjemmehj%C3%A6lp/Styrket-indsats-mod-ensomhed-hos-%C3%A6ldre-mennesker-med-meget-hjemmehj%C3%A6lp-Rapport.ashx?la=da&hash=DF308671AF239951221C0192DE7F70260910068B>

Swane, C. (2017). Ældre menneskers ensomhed - etablering af et sundhedsfagligt felt. *Månedsskrift for Almen Praksis*, 95(6-7), 548–355.

Swane, C. E. (2018). *Forskelle i ældre menneskers sociale isolation – erfaringer fra et hollandsk studie*. (Nyhedsbrev, juni., s. 1–6). Ensomme Gamles Værn. https://www.egv.dk/images/konferencer/Empowerment_of_socially_isolated_older_persons/PDF-juni-2018-Forskellighed-i-ldre-menneskers-sociale-isolation.pdf

At forstå konflikter. (2021). I Hammerich & K. Frydensberg, *Konflikt og kontakt : om at forstå og løse konflikter* (4 udg., s. 41–67). Forlaget Hovedland.

Christensen, A. (2006). *Etik i ældrepleje - en manual*. Kommunernes Landsforening, Det Kommunale Kartel og Sundhedskartellet. https://sundhedskartellet.dk/dsr/upload/7/46/659/etik_i_aeldrepleje.PDF

Kjær. (2018). Når døden er i sigte. I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 437–450). Gad.

Uge 7

WHO. (2011). *European report on preventing elder maltreatment* (s. 1–12). World Health Organization. https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0010/144676/e95110.pdf

Larsen. (2016). Alderismens tidsalder. *Gerontologi*, 32(2), 4–7.

Lien, Rosen, T., Bloemen, E. M., Abrams, R. C., Pavlou, M., & Lachs, M. S. (2016). Narratives of Self-Neglect: Patterns of Traumatic Personal Experiences and Maladaptive Behaviors in Cognitively Intact Older Adults. *Journal of the American Geriatrics Society (JAGS)*, 64(11), 195–200. <https://agsjournals-onlinelibrary-wiley-com.ez-jmk.statsbiblioteket.dk:12048/doi/epdf/10.1111/jgs.14524>

Glasdam. (2018). Alder og aldring betragtes på mange måder. I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 20–34). Gad.

Winther. (2012). Hjemmet. I *Primærsektor : det nære sundhedsvæsen* (s. 87–105). Munksgaard.

Nielsen, A. K. (2020). *En værdig behandling*. Ældresagen. <https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/analyser-og-undersogelser/2020-analyse-en-vaerdig-behandling-091020>

Pedersen, Lund, M., Eldrup, D. S., & Glasscock, T. (2019). Kvalitetsudvikling. I D. S. Eldrup & T. Glasscock (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udg., s. 269–300). Gad.

Kalfoss. (2017). Attitudes to ageing among older Norwegian adults living in the community. *British journal of community nursing*, 22(5), 238–245.

Sundhedsstyrelsen. (2019). *Ældres sundhed og trivsel*. <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/%C3%86ldres-sundhed-og-trivsel.ashx?la=da&hash=3835E7DDE20760469754D66649C3CACC0F47125B>

Svenningsen. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I KH. Pii & TU. Fredskild (Red.), *Patientinddragelse i praksis: erfaringer, metoder og perspektiver* (s. 169–197). Gads.

Sorknæs, Kolbæk, R., & Fredskild, T. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I TU. Fredskild & U. Gars (Red.), *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet* (s. 23–44). Gads.

Munksgaard. (2018). Ældre, it og teknologi. I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 259–275). Gad.

Nørredam ML. (2011). Migration, etnicitet og helbred. I Lund, C. J. Nilsson, U. Christensen, & L. Schmidt (Red.), *Medicinsk sociologi : sociale faktorerens betydning for befolkningens helbred*. (2. udg., s. 161–179). Munksgaard Danmark.

Debesay, Arora, S., & Bergland, A. (2018). Livet som ældre med migrationsbaggrund. I Debesay, S. Arora, & A. Bergland, *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 157–169). Gad.

Nielsen, D. S., Minet, L., Zeraig, L., Rasmussen, D. N., & Sodemann, M. (2018). “Caught in a

Generation Gap”: A Generation Perspective on Refugees Getting Old in Denmark—A Qualitative Study. *Journal of transcultural nursing*, 29(3), 265–273.

Sørensen, & Larsen, P. (2018). En introduktion til udviklingshæmning. I K. Sørensen & ME. Olsen (Red.), *Udviklingshæmning - en grundbog* (s. 13–31). Forlaget Oligo.

Nilsson. (2018). Diagnostik og behandling af paranoide tilstande og skizofrenispektrumlidelser hos ældre. *Ugeskrift for læger*, 180(39): V03180179, 5. https://ugeskriftet.dk/files/scientific_article_files/2018-09/v03180179_0.pdf

Uge 8

Erlangsen. (2014). *Forebyggelse af ældres selvmord - evidensbaseret viden* (s. 1–24). Socialstyrelsen. <https://www.sufo.dk/wp-content/uploads/2014/06/Review-Forebyggelse-af-aeldres-selv-mord-evidensbaseret-viden-2014.pdf>

Tellervo. (2016). Sorg handler ikke om alder. I *Den palliative indsats – en patientcentreret tilgang* (s. 191–208). Munksgaard.

Brünner. (2018). At miste sin livsledsager i sit otium. I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 424–436). Gad.

Voetmann. (2019). Ældre og seksualitet. I Rohde, S. Rasmussen, & N. Vahl (Red.), *Geriatrici : en grundbog i sygeplejen*. (s. 147–166). FADL's Forlag.

Holm, & Henriksen, L. (2017). Sygdom hos den geriatriske patient. I Jastrup & E. Holm (Red.), *Sygepleje til ældre* (s. 53–64). Munksgaard.

Grøn. (2018). Sårbarhed i ældrelivet mellem kategorisering og erfaring. Hvem er de sårbare ældre? I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 338–353). Gad.

Kompetencecenter for Patientoplevelser, & Ældresagen. (2020). *En værdig behandling - ældres medicinske patienters oplevelse af værdighed i mødet med sundhedsvæsenet* (s. 5–10, 20–65). <https://www.aeldresagen.dk/presse/viden-om-aeldre/analyser-og-undersogelser/2020-analyse-en-vaerdig-behandling-091020>

Ytrehus. (2018). Fattigdom blandt ældre. I Glasdam & F. F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi : perspektiver på ældre mennesker*. (1. udg., s. 143–156). Gad.

Meleis. (2010). *Transitions Theory: middle-range and situation-specific theories in nursing research and practice*. Springer Publishing Company. https://taskurun.files.wordpress.com/2011/10/transitions_theory__middle_range_and_situation_specific_theories_in_nursing_research_and_practice.pdf

Kirkevold. (2021). Sygeplejeteoriens evige aktualitet. I B. Martinsen & A. Norlyk (Red.), *Sygeplejens superhelte* (s. 13–26). Munksgaard.

Socialforvaltningen. (2006). *Sundhedsteamet*. Københavns Kommune. <https://sundhedsteamet.kk.dk/>

Uge 9 og 10

Munksgaard, & Haase, K. (2020). (Un)boxing Future Health. *Uddannelsesnyt*, 31(2), 23–27.
https://issuu.com/ribertus/docs/uddannelsesnyt_2_2020

Digital sygepleje i et ulige samfund

Introduktion

Københavns Professionshøjskole. (2021). *4. semester, Sygeplejerskeuddannelsen*.

<https://www.kurh.dk/wp-content/uploads/sites/31/2020/12/semesterbeskrivelse-4-semester-for-aar-2021.pdf?x31767>

Jacobsen, Hjøllund Pedersen, L., & Ryborg Jønsson, A. (2019). Patientens perspektiv - om kunsten at støtte det hele menneske. I Jørgensen (Red.), *Patientinddragelse : politik, profession og bruger*. (1. udgave., s. 183–197). Samfundslitteratur.

Astrup Nielsen, Qvist Hjørholm, T., & Stray Jørgensen, Peter. (2019). Kvalitative dataindsamlingsmetoder. I *Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne : håndbog i opgaveskrivning og metode*. (1. udgave., s. 181–203). Samfundslitteratur.

Validitet og reliabilitet. (2018). I Thisted, *Forskningsmetode i praksis – projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetode* (2. udg., s. 165–167). Munksgaard.

Klinisk lederskab og organisation

Dorte Samson Eldrup (edt), Tine Glasscock (edt), Janne Friis Andersen (ctb), Eldrup, D. S., Glasscock, T., & Friis Andersen, J. (Red.). (2019). *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (2. udgave..). Gad.

Kappel, Hjortsø, M., Haase, K., Barbesgaard, H., Suhr, L., & Andersen, J. . (2016). Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen. Klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. *Uddannelsesnyt*, 3, 11–16.

Eldrup. (2014). Sundhedsvæsenet som organisation. I Eldrup & Ti. Glasscock (Red.), *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde*. (1. udgave, s. 53–75). Gad.

Orvik. (2015). Den dobbelte kompetansen. I *Organisatorisk kompetanse : innføring i profesjonskunnskap og klinisk ledelse* (2. utg, s. 17–39). Cappelen Damm akademisk.

Dau, & Nielsby, U. (2018). Klinisk lederskab – en kompleks og multidimensionel størrelse. I *Klinisk lederskab : en grundbog i sygeplejen*. (1. udgave, s. 25–39). FADL.

Glasscock. (2019). Klinisk lederskab i sygeplejen. I *At lede sygepleje - sygeplejerskens virksomhedsområde* (2. udg., s. 13–52). Forfatterne og Gads Forlag.

Munksgaard. (2020). Etik på spil i klinisklederskab. I *Etiske problemstillinger, dilemmaer og paradokser for sundhedsprofessionelle* (1. udgave., s. 49–62). Gad.

Patientinddragelse/involvering og sundhedskompetence (health literacy)

Nygaard Nielsen, & Kolbæk, R. (2018). Sundhedskompetence - et begreb med betydning for patientinvolvering. *Fag & forskning*, 2018, nr. 3. <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/ff-nr-2018-3/sundhedskompetence-et-begreb-med-betydning-for-patientinvolvering>

Aaby, Maindal, H. T., Vinther-Jensen, K., Sørensen, K., & Bertram, M. (2020). *Sundhedskompetence i et strukturelt perspektiv - En vej til lighed i sundhed? GPS -GOD PRAKSIS I FOLKE-*

SUNDHED DANSK SELSKAB FOR FOLKESUNDHED DANSK HEALTH LITERACY NETWORK. Dansk Selskab for Folkesundhed og Dansk Health Literacy Netværk.
https://www.dankselskabforfolkesundhed.dk/media/qdilie3/hovedrapport-en-vej-til-lighed_-sundhedskompetence-i-et-strukturelt-perspektiv.pdf

Værdibaseret sundhed i Danmark - Anbefalinger for vejen frem. (2018). Danske Regioner.
<https://www.regioner.dk/media/11353/anbefalinger-for-det-fremtidige-arbejde-med-vaerdibase-ret-sundhed.pdf>

Kvalitetsudvikling og kvalitet af sundhedsdata

Søgaard (Red.). (2015). Der er ikke tid til at måle korrekt blodtryk ; Fornemmelse for blodtryk. *Sygeplejersken, Årg. 115, nr. 11 (2015).*

Thisted. (2018). *Forskningsmetode i praksis : projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik.* (2. udgave (ny revideret udgave)..). Munksgaard.

Pedersen, U. P. (2018). *Kun få instrumenter kan anvendes til screening af ernæring | Sygeplejersken.* DSR. <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/ff-nr-2018-3/kun-faa-instrumenter-kan-anvendes-til-screening-af-ernaering>

LUP Somatik | KOPA - Kompetencecenter for Patientoplevelser. (u.å.). <https://patientoplevelser.dk/lup/landsdaekkende-undersogelse-patientoplevelser-lup>

Christensen. (2014). *Mål blodtrykket korrekt | Sygeplejersken.* DSR. <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2014-11/maal-blodtrykket-korrekt>

Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram. (u.å.). <https://www.rkkp.dk/>

Sølling, Mielche, A., & Elkjær, S. (2005). *Synspunkt: Farvel til Boel-testen | Sygeplejersken.* DSR. <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2005-3/synspunkt-farvel-til-boel-testen>

Pedersen, I. (2019). *Kvalitetsudvikling* (Eldrup og Glasscock, Red.; s. 269–300). Gads Forlag.

Dam Rasmussen, Weinreich, E., & Olivares Bøgeskov, B. M. (2016). Kliniknær ledelse – inddragelse eller opdragelse af patienten? I *Borgernær ledelse.* (1. udgave..., s. 130–153). Akademisk Forlag.

Weenk. (2018). A smart all-in-one device to measure vital signs in admitted patients. *PloS one, 13(2), e0190138–e0190138.*

Sundhedsdata og PRO-data

Nyt projekt indfører PRO på patientens præmisser i appen Mit Sygehus | Danske Patienter. (u.å.). <https://danskepatienter.dk/politik-presse/nyheder/nyt-projekt-indfoerer-pro-paa-patientens-praemisser-i-appen-mit-sygehus>

Langstrup. (2019). Patient-reported data and the politics of meaningful data work. *Health informatics journal, 3, 567–576.* <https://doi.org/10.1177/1460458218820188>

Program PRO: anvendelse af PRO-data i kvalitetsudviklingen af det danske sundhedsvæsen : anbefalinger og vidensgrundlag. (2016). Trygfonden : Videnscenter for Brugerinddragelse. <https://danskepatienter.dk/sites/danskepatienter.dk/files/media/Publikationer%20->

%20Egne/B_ViBIS/A_Rapporter%20og%20unders%C3%B8gelses/program_pro-rapport.pdf

Bregnballe Vibeke. (2018). PRO-data er ingen garanti for patientinvolvering. *Fag & forskning*, S. 62-66. <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/ff-nr-2018-4/pro-data-er-ingen-garanti-for-patient-involvering>

Lindemann, & Bloch Kjeldsen, S. (2017). Værdibaseret forvirring ; Porters principper ; Mere ansvar til personalet. *Sygeplejersken*, 4 , 20–33.

Velfærdsteknologi, teknologiforståelse, overvågning, kritisk vurdering af teknologi

Svenningsen, & Ungermann Fredskild, T. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I Hoffmann Pii & T. (edt) Ungermann Fredskild (Red.), *Patientinddragelse i praksis : erfaringer, metoder og perspektiver*. (1. udgave., s. 169–197). Gad.

Hull Frich. (2017). *Omsorg i teknologien? Teknologi i omsorgen? -Et STS studie af telepraksis Bente Hull Frich* [Center for STS forskning, Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet]. https://www.dasts.dk/wp-content/uploads/Bente-Hull-Frich_pdf_reduced.pdf

Svenningsen, & Fredskild, T. U. (2017). Velfærdsteknologiske muligheder for øget patientinddragelse. I *Patientinddragelse i praksis - erfaringer, metoder og perspektiver* (s. 169–197). Gads Forlag.

Birkler. (2016). Overvågning af patienten. I *Overvågning i sundhedsvæsenet* (s. 19–55). Munksgaard.

Bossen, Olesen, F., & Langstrup, H. (2020). *Teknologiforståelse fra et brugerperspektiv*. UCL. <http://videotool.dk/ucl/c6241/v51423>

Gars, & Skov, H. (2018). Teknostress og teknologiforståelse - når teknologier opleves som forandringsagenter i arbejdslivet. I Fredskild (Red.), *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet* (s. 77–103). Gads Forlag.

VTV - *Velfærds Teknologi Vurdering*. (u.å.). Teknologisk Institut. <https://www.teknologisk.dk/ydelser/vtv-velfaerdsteknologivurdering/32944>

Sorknæs, & Fredskild, T. (2018). De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling. I *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. (s. 23–44). Gads Forlag.

Strategier og visioner

8 nationale mål for sundhedsvæsenet | Sundhedsministeriet. (u.å.). <https://sum.dk/temaer/8-nationale-maal-for-sundhedsvaesenet>

Pejlemærker for sundhedsuddannelsernes teknologifokus | EVA. (u.å.). <https://www.eva.dk/vi-deregaaende-uddannelse/pejlemaerker-sundhedsuddannelsernes-teknologifokus>

Sundhed.dk's strategi 2019-2022 - sundhed.dk. (u.å.). <https://www.sundhed.dk/borger/service/om-sundheddk/om-organisationen/sundheddks-strategi-2019-2022/>

Ét sikkert og sammenhængende sundhedsnetværk for alle : strategi for digital sundhed 2018-2022. (2018). Sundheds- og Ældreministeriet. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/strategier-og-projekter/strategi-for-digital-sundhed>

Telemedicin, App's, kommunikation og konflikt

Andersen, Danholt, P., & Lauritsen, P. (2018). Digitization and the distance between case managers and placed children in Teledialogue. *STS Encounters*, 2-3. <https://www.dasts.dk/wp-content/uploads/Andersen-Danholt-Lauritsen-2018-digitization-distance.pdf>

EMENTO A/S. (u.å.). <https://emento.dk/>

Hull Frich, & Olesen, F. (2020). Etik og telemedicin. I Solveig Fjordside (edt), Marianne Eilsø Munksgaard (edt), & Elisabeth Backe-Nielsen (ctb), *Etiske problemstillinger, dilemmaer og paradokser for sundhedsprofessionelle* (1. udgave.). Gad.

FOA. (u.å.). *Tema-videoer / FOA*. <https://www.foa.dk/forbund/temaer/p-aa/sig-det-hoejt/tema-videoer>

Schou. (2017). Fra indlagt til udlagt – telemedicins behandling og pleje i eget hjem af kroniske syge patienter med akut forværring. I *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsenet* (s. 299–309). Gads Forlag.

Hammerich, & Frydensberg, K. (2012). At forstå konflikter. I Else Hammerich (aut led), Kirsten Frydensberg (aut led), Palle Bendsen (aut), & Center for Konfliktløsning (Red.), *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. (3. udgave, s. 41–65). Hovedland ; i samarbejde med Center for konfliktløsning.

Kommunikation, kortslutning og kontakt. (2012). I *Konflikt og kontakt : om at forstå og håndtere konflikter*. (3 udgave, s. 82–88). Hovedland ; i samarbejde med Center for konfliktløsning.

Pedersen, L. (2017). Virtuel kommunikation - muter I, når I mødes? I Kjølbj (Red.), *Er der en leder til stede? Distanceledelse og virtuelt samarbejde* (s. 145–175). Samfundslitteratur.

Birkler, & Dahl, M. R. (2011). Den digitaliserede forståelse. I Birkler (Red.), *Den digitale patient*. (1. udgave, s. 33–55). Munksgaard Danmark.

Etiske dilemmaer og digital dannelse

Olivares Bøgeskov, & Munksgaard, M. E. (2020). Etik og sociale medier. I Solveig Fjordside (edt), Marianne Eilsø Munksgaard (edt), & Elisabeth Backe-Nielsen (ctb), *Etiske problemstillinger, dilemmaer og paradokser for sundhedsprofessionelle* (1. udgave.). Gad.

Supplerende artikler

Danbjørg, & Olesen, F. (2018). Sygepleje og teknologi. *Klinisk sygepleje*, 1, 73–78. <https://doi.org/10.18261/issn.1903-2285-2018-01-07>

Sønderby, & Munksgaard, M. E. (2020). Sygeplejestuderende pitcher. *Uddannelsesnyt [online]*, 1, 6–9.

Statens Institut for Folkesundhed. (2020). *Social Ulighed i Sundhed*. Sundhedsstyrelsen.

Fælles sprog for datakvalitet / Fællesoffentlig Digital Arkitektur. (u.å.). <https://arkitektur.digst.dk/node/625>

Juhl Rasmussen, & Sodemann, M. (2020). Narrativ medicin som nyt, interdisciplinært felt. *Ugeskrift for læger [online]*. https://ugeskriftet.dk/files/scientific_article_files/2020-02/v08190446_0.pdf